

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 14.01.1971, sp. zn. 3 Tz 119/70, ECLI:CZ:NS:1971:3.TZ.119.1970.1

Číslo: 38/1971

Právní věta: K poměru ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Zb. o přečině proti socialistickému spolunažívání k ustanovení § 202 odst. 1 Tr. zák. o výtržnictvě, k ustanovení § 197 a Tr. zák. o násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci a k ustanovení § 221 odst. 1 Tr. zák. o ublížení na zdraví.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 14.01.1971

Spisová značka: 3 Tz 119/70

Číslo rozhodnutí: 38

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, Přečiny, Ublížení na zdraví, Výtržnictví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 197a

§ 202

§ 221 odst. 1 141/1961 Sb. § 220 odst. 4

§ 314a odst. 5

§ 314c odst. 1 písm. e

§ 314d 150/1969 Sb. § 9 odst. 1 písm. a 60/1961 Sb. § 19

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 38/1971 sb. rozh.

K poměru ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Zb. o přečině proti socialistickému spolunažívání k ustanovení § 202 odst. 1 Tr. zák. o výtržnictvě, k ustanovení § 197 a Tr. zák. o násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci a k ustanovení § 221 odst. 1 Tr. zák. o ublížení na zdraví.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze 14. 1. 1971 sp. zn. [3 Tz 123/70](#) a sp. zn. [3 Tz 119/70](#) a z 21. 1. 1971 sp. zn. [3 Tz 140/70](#).)

II. Právoplatným rozsudkem Okresního soudu v Prešove bol obvinený A. U. uznaný vinným z přečinu proti socialistickému spolunažívání podľa § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Zb., ktorý mal spáchať tak, že presne nezisteného dňa v januári 1970 vo svojom byte v Prešove v podnapilom stave

vyvolal hádku so svojou manželkou a vyhrážal sa, že ju zabije. Za to bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov, výkon ktorého bol podmiennečne odložený na skúšobný čas dvoch rokov.

Na sťažnosť pre porušenie zákona, ktorú podal minister spravodlivosti SSR, Najvyšší súd SSR zrušil tento rozsudok a vec prikázal okresnému prokurátorovi v Prešove na nové prejednanie a rozhodnutie.

Z odôvodnenia:

Proti rozsudku okresného súdu podal minister spravodlivosti Slovenskej socialistickej republiky sťažnosť pre porušenie zákona s odôvodnením, že okresný súd porušil napadnutým rozsudkom zákon, keď nesprávne posúdil skutok obvineného len ako prečin proti socialistickému spolunažívaniu podľa § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Zb., hoci viaceré okolnosti nasvedčujú tomu, že konaním obvineného boli naplnené znaky trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197 a Tr. zák.

Na základe podanej sťažnosti pre porušenie zákona preskúmal Najvyšší súd SSR podľa § 267 odst. 1 Tr. por. správnosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť pre porušenie zákona je odôvodnená.

Z obsahu spisu možno zistiť, že obvinený A. U. bol uznaný vinným z prečinu proti socialistickému spolunažívaniu podľa § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Zb. na tom skutkovom základe, že presne nezisteného dňa v januári 1970 si požitím väčšieho množstva alkoholického nápoja privodil značnú podnapilosť a v takomto stave vyhrážal svojej manželke E. U., že ju prepíchne nožom, pretože ju podozrieval z manželskej nevery.

Toto konanie obvinený nepopiera. Na svoju obranu uvádza, že aj správanie manželky je neprístojné. Používa voči nemu hrubé výrazy a kritického dňa hádzala po ňom kuchynský riad.

Obvinený bol postihnutý u býv. MĽS v Prešove 14. 8. 1969 verejným pokarhaním preto, že 24. 3. 1969 v podnapilom stave nadával svojej manželke a ohrožoval ju na zdraví OO VB v Prešove podal ďalší návrh na postihnutie obvineného pod č. ČVS 758/69 preto, že 15. 8. 1969 po požití alkoholických nápojov napadol vo svojom byte manželku, vyhrážal sa jej zabitím a vynadal synovi P. U.

Podľa výpisu z registra trestov bol obvinený trestne stíhaný v roku 1959 pre trestný čin ohovárania podľa § 189 odst. 1 Tr. zák., v roku 1962 pre trestný čin ublíženia na zdraví a v roku 1965 pre trestný čin ruvačky. V tomto poslednom prípade bol odsúdený na 3 mesiace odňatia slobody nepodmienečne, trest však nebol vykonaný, pretože sa naň vzťahovala amnestia prezidenta republiky z 9. 5. 1965. Obvinený nepožíva dobrú povesť, nežije usporiadaným rodinným životom, často požíva v nadmernom množstve alkoholické nápoje a úsilie zamestnávateľa odstrániť tento nedostatok sa nestretlo s úspechom.

Pri posudzovaní konania obvineného nie je súd viazaný právnou kvalifikáciou uvedenou v obžalobe (prípadne v návrhu na potrestanie).

Zistené okolnosti prípadu, najmä osoba obvineného, ktorý sa v minulosti opakovane dopustil násilných trestných činov, nadmerne požíva alkoholické nápoje a doma pácha výtržnosti, mali viesť súd k úvahe, či sa obvinený nedopustil svojim konaním závažnejšieho deliktu, konkrétne trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zák. Tohto trestného činu sa dopustí ten, kto inému vyhráža usmrtením, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom takým spôsobom, že to môže vzbudiť odôvodnenú obavu. Za tým účelom bolo potrebné vykonať ďalšie dôkazy, najmä výsluchom manželky obvineného, na okolnosť, aké konkrétne vyhrážky

obvinený voči nej použil, ako sa pritom celkove správal, či nechytal do ruky nejaké predmety a nenaznačoval tak úmysel uskutočniť svoje hrozby alebo či nešlo len o hrozby, ktoré neboli vážne myslené a pod. Mali byť vykonané aj dôkazy na objasnenie povahy obvineného v tom smere, či je schopný dopustiť sa v podnapilom stave násilného konania a či teda jeho hrozby mohli vzbudiť u manželky obvineného odôvodnenú obavu. V tomto smere mohlo prispieť k objasneniu veci najmä zoznámenie sa s obsahom trestných spisov o predchádzajúcich odsúdeniach obvineného, najmä zistenie, za akých okolností sa obvinený v minulosti dopustil násilných trestných činov.

Samosudca Okresného súdu v Prešove nemal preto vec prejednať, ale mal ju vrátiť podľa § 314c odst. 1 písm. e) Tr. por. okresnému prokurátorovi s tým, aby sa vo veci začalo a konalo prípravné konanie pre trestný čin násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a Tr. zák.